

REFERAT

Emne 1. møde i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed

Mødedato d. 23. juni 2023 kl. 09.00-11.00

Sted Scandic Kødbyen, Skelbækgade 3A, København V

21. august 2023

Deltagere Se vedlagte deltagerliste

Sagsnr. 05-0801-1112/
Reference MBAN

Punkt 1. Velkomst og præsentation

Sundhedsstyrelsens direktør åbnede 1. møde i Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed, hvorefter rådets medlemmer præsenterede sig selv.

Indenrigs- og sundhedsministeren bød velkommen til rådet. Ministeren talte derefter om rådets rolle og opgaver. Rådets opgave bliver at foretage løbende faglige vurderinger og rådgive ift. opfølgning på den politiske aftale om en 10-årsplan fra september 2022. Derudover skal rådet også spille en central rolle ift. udviklingen af området fremadrettet. Konkret kan rådet komme med forslag til, hvad der bør prioriteres i forhold til psykiatri og mental sundhed efter de første par år, som indgår i den første politiske aftale om 10-årsplanen. Ministeren understregede vigtigheden af en tydelig prioritering i flere faser, så der sikres et strategisk og målrettet løft af psykiatrien.

Ministeren fortalte, at 10-årsplanen fortsat har stor prioritet for regeringen, og de har derfor også lavet en historisk stor investering i området på i alt 3 mia. kr. oven i de allerede afsatte midler. Der er således allerede igangsat forskellige initiativer, herunder her-og-nu pakken med midler i 2023 til den regionale psykiatri, styrket pårørendeindsats, et løft af Headspace samt en aftale om rammerne for et regionalt tilbud til mennesker med psykisk lidelse og et samtidigt behandlingskrævende misbrug. Samtidig understregede ministeren, at der fortsat mangler en strategisk og målrettet plan for de 3 mia. kr. i regeringsgrundlaget. Her skal rådet inddrages i forhold til at sikre, at der laves den rigtige plan for området både nu og på lang sigt.

Herefter fik rådet mulighed for at stille spørgsmål/komme med kommentarer til ministeren. Flere i rådet kvitterede for ministerens budskaber om, at rådet ikke kun skal følge området, men også være med til at prioritere indsatsen fremadrettet. Hertil pegede flere i rådet på, at der er behov for en meget tydelig plan for udmøntning af midler både her og nu og på lang sigt.

Herefter bød Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen velkommen til rådet, og understregede vigtigheden af det tætte samarbejde, der er på tværs af styrelserne om 10-årsplanen. Samarbejdet startede allerede ved den fælles udarbejdelse af det faglige oplæg og fortsætter ifbm. udmøntningen og implementeringen af dette.

For begge styrelser har området haft høj prioritet de seneste mange år, og styrelserne ser det som en af deres absolut største opgaver at følge 10-årsplanen til dørs. Rådet blev opfordret til at være med til at fastholde fokus og prioritering af området de næste mange år. Hertil skal rådet være med til at understøtte det tætte samarbejde på tværs af aktørerne om en fælles retning for området, som allerede er etableret i forbindelse med det faglige oplæg.

Punkt 2. Baggrund for nedsættelse af rådet

Indenrigs- og Sundhedsministeriet præsenterede kort baggrund for nedsættelse af det nationale råd for psykiske lidelser og mental sundhed, herunder den politiske [Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed](#). Se vedlagte slides (bilag 1).

Herefter var der mulighed for spørgsmål og kommentarer fra rådet, hvor det bl.a. blev påpeget, at der ikke er tilstrækkelig finansiering af nogle af initiativerne ift. det man forventer, de skal løse, herunder lettilgængeligt tilbud i kommunerne samt forløbsbeskrivelser for hhv. børn/unge og voksne med psykoselidelser.

Hertil blev der spurgt ind til en mere konkret tidsplan for arbejdet med de politisk vedtagne målsætninger og indikatorer. Indenrigs- og Sundhedsministeriet orienterede om status, herunder at rådet skal være med til at kvalificere et revideret bud på målsætninger til politisk forhandling og at rådet vil blive løbende orienteret, når en nærmere tidsplan foreligger.

Punkt 3. Godkendelse af kommissorium

Der var forud for mødet udsendt et kommissorium for rådet, der beskriver formål, opgaver, organisering mv. Herunder at rådets opgaver tager afsæt Sundhedsstyrelsens og Social- og Boligstyrelsens faglige oplæg til en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed.

Sundhedsstyrelsen præsenterede kort kommissoriet på mødet, og gjorde opmærksom på, at der udover det nationale råd er nedsat række arbejdsgrupper/ekspertgrupper mv. under de enkelte initiativer, som har til formål at yde faglig rådgivning specifikt ift. de enkelte initiativer.

Ifbm. nedsættelse af rådet vil Sundhedsstyrelsens Udvalg for Psykiatri blive nedlagt. Der er efterfølgende blevet udsendt brev til udvalgets medlemmer vedr. dette i starten af juli.

Herefter blev rådet inviteret til at komme med kommentarer til kommissoriet. Rådets overordnede pointer er sammenfattet i det følgende:

- Der er behov for at beslutninger i rådet træffes med afsæt i relevante analyser og evidens, og at rådet evt. kan få mulighed for at bestille konkrete analyser samt få et indblik i seneste evidens/forskningsresultater på området.
- Socialområdet, herunder socialpsykiatrien, skal skrives bedre frem i kommissoriet samt prioriteres mere fremadrettet og tænkes tæt sammen med sundhedsområdet.
- Der mangler et bedre overblik over igangværende initiativer under 10-årsplanen, herunder tidsplaner og økonomi. Rådet bør løbende holdes orienteret mellem møderne i rådet.
- Enkelte efterspurgte en bredere repræsentation af brugere i rådet, herunder unge. I den forbindelse påpegede bl.a. EN AF OS repræsentanterne, at de repræsenterer et bredt bagland af mennesker med mange forskellige erfaringer med psykiske lidelser og forskellige aldre og livssituationer.

På baggrund af de forskellige kommentarer og spørgsmål vil kommissoriet blive tilpasset, så det i endnu højere grad afspejler det samlede social- og sundhedsområde samt det formelle samarbejde mellem de to styrelser.

Styrelserne noterede ligeledes rådets ønsker om et bedre overblik over igangværende initiativer under 10-årsplanen, herunder tidsplaner og økonomi. Hertil noteredes specifikke ønsker til arbejdet vedr. målsætninger og indikatorer, herunder en præcisering af sammenhæng til fordeling af midler fremadrettet samt sammenhæng til øvrigt indikatorarbejde, fx i DMPG'erne.

Punkt 4. Status på igangsatte initiativer i 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed

Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen gav en kort status på igangværende initiativer under 10-årsplanen med fokus på de største projekter. Se vedlagte slides (bilag 2).

Sundhedsstyrelsen og Social- og Boligstyrelsen gav status på følgende initiativer:

- Lettilgængeligt behandlingstilbud af ensartet høj kvalitet til børn og unge i kommunerne
- Forløbsbeskrivelser for hhv. voksne og børn/unge med psykoselidelser
- Fagligt oplæg til en national handleplan for forebyggelse af selvmord og selvmordsforsøg
- Afstigmatisering af psykiske lidelser
- Fleksible pladser og sociale mentorer i socialpsykiatrien
- Udbredelse af recovery-orienteret rehabilitering og peers i socialpsykiatrien

- Kompetenceudvikling i socialpsykiatrien

Rådet havde følgende kommentarer/spørgsmål til initiativerne:

- Ift. lettilgængeligt tilbud bør der være opmærksomhed på at bruge de erfaringer/den viden der allerede findes om kommunale indsatser.
- Ift. forløbsbeskrivelserne er det vigtigt, at der er sammenhæng på tværs af den for børn/unge og den for voksne. Hertil uddybede Sundhedsstyrelsen, at der bl.a. vil være generisk indhold på tværs af de to forløbsbeskrivelser mhp. at understøtte en bedre overgang.
- Ift. fleksible pladser og sociale mentorer blev der spurgt ind til, om arbejdsgrupper eller lign. har været med til at beskrive tilbuddet. Til dette uddybede Social- og Boligstyrelsen, at tilbuddene udvikles og afprøves i samarbejde med kommuner gennem puljeopslag. Hertil foretages der sideløbende en videns- og erfaringsindsamling, ligesom der nedsættes sparingsgruppe der løbende skal følge udviklingen af tilbuddene.
- Ift. fleksible pladser blev det påpeget, at der mangler de rette lovgivningsmæssige rammer til implementering af tilbuddet. Der blev opfordret til at tænke det sammen med udskrivningsaftaler og koordinationsplaner.
- Ift. kompetenceudvikling i socialpsykiatrien var flere i rådet enige om, at der er et meget stort behov for at løfte netop denne del, herunder at afsætte en større del af de politisk varslede midler til kommunerne og socialpsykiatrien. Ift. kompetenceudviklingen er der behov for at tænke bredt og også se på fx merituddannelser, ligesom man ikke alene bør fokusere på ufaglærte.
- Generelt bør sammenhæng være et centralt fokus på tværs af alle initiativerne, og at der i den forbindelse også bør være fokus på at tænke beskæftigelsesområdet ind.
- Hertil skal man være opmærksom på, at man ikke fortsætter med midlertidige projekter finansieret via puljer, som tidligere har været bredt anvendt på området.
- Endelig blev der efterspurgt et bedre overblik til almen praksis over de kommunale indsatser, der findes i den enkelte kommune til mennesker med psykiske lidelser.

Punkt 5. Videre proces og næste møde

Der afholdes 2 ordinære møder i rådet årligt. Rådet kan indkaldes yderligere ved behov. Næste møde afholdes d. 9. oktober 2023 kl. 10-13.

På mødet vil rådet bl.a. drøfte den løbende opfølgning på 10-årsplanen med afsæt i de politisk aftalte målsætninger og tilknyttede indikatorer.

Punkt 6. Eventuelt

Der blev efterspurgt et større fokus på lovgivning i arbejdet med 10-årsplanen, og vigtigheden af, at der laves en samlet og langsigtet politisk plan frem for enkelte initiativer for de første år. Hertil blev der efterspurgt et bedre fælles sprog på tværs fx i form af et leksikon.